

กระทู้ถามที่ ๔๔๙/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๓ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง มาตรการแก้ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

มาตรการแก้ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ภายใต้แผนปฏิบัติการ “ปากพนังโมเดล” ที่ครอบคลุมพื้นที่ ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอนครชัยศรี อำเภอนครศรีธรรมราช และอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง การแย่งชิงพื้นที่การทำประมง และการใช้เครื่องมือประมงที่ไม่ขัดต่อกฎหมายกำหนด ซึ่งในขณะนี้พบว่ากลุ่มผู้มีอำนาจและนายทุนพยายามช่วยเหลือกลุ่มชาวประมงที่ใช้เครื่องมือผิดกฎหมายและทำลายระบบนิเวศในอ่าวปากพนัง หากไม่มีการจัดการอย่างทันท่วงทีและเป็นระบบคาดว่าจะก่อให้เกิดการสูญเสียชีวิตของเจ้าหน้าที่และชาวประมง รวมถึงพื้นที่เพาะพันธุ์สัตว์น้ำอาจถูกทำลาย จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดแก่กลุ่มชาวประมงที่ใช้เครื่องมือผิดกฎหมาย เพื่อเร่งลงพื้นที่ ติดตาม ตรวจสอบการดูแลบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งภายใต้แผนปฏิบัติการ “ปากพนังโมเดล” อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาการจ่ายค่าชดเชยแก่ชาวประมงที่สมัครเข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนเครื่องมือและส่งมอบเครื่องมือประมงผิดกฎหมายที่ยังตกค้างอีกจำนวนหนึ่งอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการตามโครงการพัฒนาอาชีพและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนชาวประมงพื้นบ้านเพื่อเพิ่มพูนรายได้อย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สัณหพจน์ สุขศรีเมือง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๔๙/ร.

ของ นายสันหพจน์ สุขศรีเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคพลังประชารัฐ
เรื่อง มาตรการแก้ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย

ข้าพเจ้า นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด แก่กลุ่มชาวประมงที่ใช้เครื่องมือผิดกฎหมาย เพื่อเร่งลงพื้นที่ ติดตาม ตรวจสอบการดูแลบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งภายใต้แผนปฏิบัติการ “ปากพนังโมเดล” อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงขอเรียนว่า กรมประมงมีหน่วยงานในพื้นที่ คือ หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงทะเลปากพนัง (นครศรีธรรมราช) ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ได้พิจารณาจัดทำแผนพร้อมจัดสรรงบประมาณในการควบคุมเฝ้าระวังการทำประมงที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งการสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ให้พี่น้องชาวประมงในการทำประมงที่ถูกต้อง โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรประมงในพื้นที่ ซึ่งจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๒๗๕,๐๐๐ บาท เพื่อปฏิบัติงาน จำนวน ๑๑ ครั้ง และได้จัดสรรเพิ่มเติมให้กับพื้นที่อ่าวปากพนัง ในการปฏิบัติงานพื้นที่เสี่ยงเร่งด่วน จำนวน ๘ ครั้ง งบประมาณเพิ่มเติม จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และที่ผ่านมา มีการจัดอบรมเครือข่ายเฝ้าระวังการทำประมงในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นเครือข่ายในการแจ้งข้อมูลข่าวสารการลักลอบทำประมงผิดกฎหมาย และปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ถึงปัจจุบัน รวมจำนวน ๒๗๔ ราย ซึ่งผลการตรวจสอบการลักลอบทำประมงผิดกฎหมายในเขตพื้นที่อ่าวปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีรายละเอียดกล่าวคือ พื้นที่อ่าวปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีลักษณะเป็นอ่าวโคลนขนาดใหญ่ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มีความชุกชุมของทรัพยากรสัตว์น้ำจำพวกกุ้งทะเล ปลา และหอยทะเล โดยชาวประมงพื้นบ้านที่ทำประมงในพื้นที่ประมาณ จำนวน ๑,๖๒๕ ราย ซึ่งใช้เครื่องมือทำการประมงถูกกฎหมาย ประเภท อวนจมกึ่ง อวนลอยปลา เบ็ดราว ลอบปู แร้วปู เก็บหอยด้วยมือ และมีชาวประมงส่วนน้อย ประมาณ ๓๐๐ ราย ที่มีการลักลอบทำการประมงผิดกฎหมายในเขตทะเลชายฝั่ง โดยใช้เครื่องมืออวนลาก อวนรุน ลอบพับได้ คราดหอย และโพงพาง ซึ่งมีการฝ่าฝืนกฎหมายมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๑ ถึงปัจจุบัน มีผลการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาการใช้เครื่องมือประมงผิดกฎหมาย ดังนี้ ๑) จับกุมผู้กระทำความผิด จำนวน ๙๑ ราย ๒) รื้อถอนอวนโพงพาง จำนวน ๒๐๑ อวน ๓) รื้อถอนเสาหลักโพงพาง จำนวน ๑,๐๒๗ ซอง ๔) รื้อถอนลอบพับ จำนวน

๑๑,๙๐๕ ลูก ๕) ตรวจยึดถุงอวน จำนวน ๑๐ ปาก ๖) ตรวจยึดคันรูน จำนวน ๑๙ คู่ และ ๗) ตรวจยึดถุงอวน จำนวน ๒๔ ปาก (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕)

คำถามข้อที่ ๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาการจ่ายค่าชดเชยแก่ชาวประมงที่สมัครเข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนเครื่องมือและส่งมอบเครื่องมือประมงผิดกฎหมายที่ยังตกค้างอีกจำนวนหนึ่งอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงได้จัดทำโครงการปรับเปลี่ยนเครื่องมือประมงให้ชาวประมงที่ใช้เครื่องมือประมงผิดกฎหมายปรับเปลี่ยนมาใช้เครื่องมือประมงถูกกฎหมาย ปัจจุบันมีชาวประมง จำนวน ๑๘๘ ราย ให้ความสนใจโดยนำเครื่องมือประมงผิดกฎหมาย เช่น เครื่องมือโพงพาง อวนลาก คราดหอย อวนรูน ลอบพับ และลอบปู ซึ่งมีขนาดช่องตาอวนที่งอกลบเล็กกว่า ๒.๕ นิ้ว มาส่งมอบให้เจ้าหน้าที่เพื่อเป็นการแสดงเจตนาที่จะปรับเปลี่ยนมาใช้เครื่องมือประมงที่ถูกกฎหมาย

คำถามข้อที่ ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการตามโครงการพัฒนาอาชีพและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนประมงพื้นบ้านเพื่อเพิ่มพูนรายได้อย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงได้ดำเนินโครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนประมงท้องถิ่น ในการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมทั้งช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมการให้กับองค์กรชุมชนประมงให้ดำเนินการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม การแปรรูปสัตว์น้ำเพิ่มมูลค่า ผลิตภัณฑ์สินค้าประมงและส่งเสริมด้านการตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้า รวมถึงพัฒนาต่อยอดกิจกรรมจากอาชีพการประมงให้ชุมชนรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดมั่นคงในการประกอบอาชีพประมง ภายใต้กรอบกิจกรรม ดังนี้

๑) การเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ เช่น การสร้าง ซั้งกอ ซั้งเชือก กรำ เพื่อเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ที่หลบภัย ที่วางไข่และเลี้ยงตัวอ่อนของสัตว์น้ำ ช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลและแหล่งน้ำจืด การจัดตั้งและพัฒนาธนาคารสัตว์น้ำ การจัดตั้งโรงเพาะฟักพันธุ์สัตว์น้ำเคลื่อนที่ (Mobile hatchery) การเตรียมแหล่งสถานที่อนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน การจัดทำที่รักษาพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำ การสร้างแหล่งอาหารธรรมชาติ การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นต้น

๒) การพัฒนาอาชีพประมง ได้แก่ การปรับเปลี่ยนเครื่องมือทำการประมงให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชน และชนิดของสัตว์น้ำ และการสนับสนุนอุปกรณ์ซ่อมแซมเครื่องมือทำการประมง และเรือประมง การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อสร้างรายได้ในชุมชน เป็นต้น

๓) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและเพิ่มทักษะการทำการประมง โดยการอบรมให้ความรู้การทำการประมงที่ถูกกฎหมาย การใช้เครื่องมือประมงตามมาตรฐานการทำการประมงอย่างยั่งยืน การดูแลรักษาและซ่อมแซมเรือประมงหรือเครื่องมือประมง การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากพื้นที่ต้นแบบ การอบรมแปรรูปสัตว์น้ำ เป็นต้น

๔) การเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำ ได้แก่ การแปรรูปสัตว์น้ำ การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าประมง และส่งเสริมด้านการตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้า เป็นต้น

โครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ดำเนินการในพื้นที่ ๒๒ จังหวัดชายทะเล ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ จำนวน ๓๙๔ ชุมชน และในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ได้ขยายพื้นที่ดำเนินงานไปยังพื้นที่ชายทะเลและแหล่งน้ำจืด จำนวน ๒๐๐ ชุมชน ซึ่งในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช มีองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ (งบเงินอุดหนุน) องค์กรละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ รวม จำนวน ๓๑ ชุมชน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน ๙ ชุมชน ในส่วนนี้ชุมชนได้นำงบเงินอุดหนุนไปดำเนินกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ดำเนินกิจกรรมสร้างซั้งกอ ซั้งเชือก เพื่อเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ที่หลบภัย ที่วางไข่และเลี้ยงตัวอ่อนของสัตว์น้ำ การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ และกิจกรรมการจัดตั้งและพัฒนาธนาคารสัตว์น้ำ ส่งผลให้ทรัพยากรสัตว์น้ำมีความอุดมสมบูรณ์ ผลผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ประชาชนมีความมั่นคงทางด้านอาหาร การจัดซื้อเครื่องมือประมงและวัสดุอุปกรณ์ซ่อมแซมเรือประมง พร้อมทั้งจัดอบรมให้ความรู้การทำการประมง ที่ถูกกฎหมาย การใช้เครื่องมือประมงตามมาตรฐานการทำการประมงพื้นบ้านอย่างยั่งยืนให้กับสมาชิกในชุมชน เป็นการลดค่าใช้จ่ายในการทำการประมง และการจัดซื้อปัจจัยการผลิต วัสดุ อุปกรณ์ ในการแปรรูปสินค้าจากสัตว์น้ำ เป็นการลดต้นทุนวัตถุดิบในการผลิต และเพิ่มศักยภาพในการผลิต ผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับชุมชนของตนเอง